

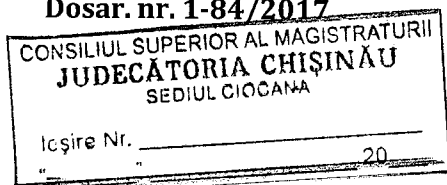

mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu, 24/1,
Republica Moldova
MD-2044, tel. (+373 22) 34 26 20,
tel./fax (+373 22) 44 10 90, e-mail: jci@justice.md

mun. Chișinău, Mihai Sadoveanu 24/1 Street,
Republic of Moldova
MD-2044, tel. (+373 22) 34 26 20,
tel./fax (+373 22) 44 10 90, e-mail: jci@justice.md

21.11.2018

Dosar. nr. 1-84/2017

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

adresa: mun. Chișinău,
Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

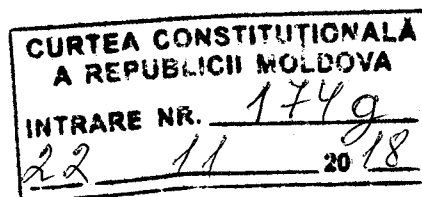
Prin prezenta, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unei sintagme din art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, înaintată în cauza penală de învinuire a lui Moraru Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute la art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, aflată rolul instanței de judecată.

Anexe:

- 1- Rechizitoriul, 22 file.
- 2- Cererea privind sesizarea Curții Constituționale, 13 file.
- 3- Încheierea emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, la 19 noiembrie 2018 – 4 file.

Judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău,
sediul Ciocana

Paniș Alexei

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: Moraru 2. Prenume: Mihail

3. Funcția: Solicitant

4. Adresa: mun. Chișinău, str. Grenoble 21

5. Tel./fax: 069005900;

6. Numele și prenumele reprezentantului*: -----

7. Ocupația reprezentantului: -----

8. Adresa reprezentantului: -----

9. Tel. ----- 10. Fax -----

11. E-mail: -----

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Efectuarea controlului constituționalității sintagmei „soldate cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, aplicat în cauza penală privind învinuirea ex-judecătorului Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, sub aspectul corespunderii prevederilor art. 1 al. (3), 22 și 23 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. În procedura judecătorei Chișinău sediul Ciocana spre judecare în prima instanță se află cauza penală privind învinuirea ex-judecătorului Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Conform ordonanței de punere sub învinuire din **01.12.2016** și a rechizitoriului, procurorul în Procuratura Anticorupție Botnaru Ruslan îl învinuiește pe ex-judecătorul Moraru Mihail de pronunțarea cu bună-știință a ordonanței judecătorești irevocabile din data de 06.12.2011, care în opinia procurorului ar fi contrare Codului de procedură civilă și a Legii cambiei nr. 1527 din 22.06.1993. Actul de învinuire este fondat pe dezacordul procurorului cu soluția adoptată de ex-judecătorul Moraru Mihail și pe opinia subiectivă proprie că ex-judecătorul ar fi fost obligat să nu dea curs cererii și să refuze primirea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești.

Aceste acțiuni ale ex-judecătorului Moraru Mihail au fost calificate juridic de către procurorul Botnaru Ruslan ca infracțiune de pronunțare cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri contrare legii, soldate cu urmări grave, prevăzută de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, în fapt ex-judecătorul Moraru Mihail se învinuiește de pronunțarea cu bună-știință a unei ordonanțe judecătorești irevocabile din data de 06.12.2011 contrara

legii, iar de drept acțiunile lui au fost calificate ca infracțiune de pronunțare cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri contrare legii, **soldate cu urmări grave**, prevăzută de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal. **Urmările grave** au fost apreciate de procuror ca - acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generând o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. Consider că sintagma **“soldate cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, este neconstituțională sub următoarele aspecte.
- 14.1. Articolul 4 din Constituție stipulează: 1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. 2) Dacă există neconcordanță între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.
- 14.2. Conform art. 22 din Constituție: Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituie un act delictuos.
- 14.3. Potrivit art. 23 al. 2 din Constituție: Statul asigură fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și actele normative.
- 14.4. Prevederile art. 54 alin. (3) din Constituție nu admite nici o restrângere a drepturilor proclamate în art. 22-24 din Constituție.
- 14.5. Articolul 7. CEDO, prevede: Nici o pedeapsă fără lege: 1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost

săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii. (*principiul nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*).

14.6. Jurisprudenta C.E.D.O. a stabilit principiul legalității delictelor și principiul neaplicării extensive a legii penale, inclusiv prin analogie, în detrimentul acuzatului. Astfel legea penală trebuie să fie accesibilă, previzibilă și clară. Ultima condiție este îndeplinită atunci, când persoana poate să știe, pornind de la prevederile normei pertinente și la nevoie, cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudența, ce acte și omisiuni sunt de natura sa-i angajeze responsabilitatea penală. (cauza Kokkinakis c. Greciei, hot. CEDO din 25.05.1993, par. 40, 52).

14.7. Principiile CEDO, au fost reiterate și în Hotărârile Curții Constitutionale.

14.8. Curtea Constituțională în hotărârea nr. 14 din 27 mai 2014 pentru controlul constituționalității art. II al Legii nr. 56 din 04.04.2014 pentru completarea art. 60 din Cod penal (prescripția tragerii la răspundere penală) a reținut că,

*”... în materie penală, preeminența dreptului generează următoarele principii și anume: principiul legalității infracțiunilor și pedepselor; **principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie**; ...”* (vezi § 45 a hotărârii) .

14.9. Curtea Constitutionala în Hotărârea nr. 25 din 13 octombrie 2015, a statuat că:

„33. ... preeminența dreptului generează, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.”

14.10. Curtea Constitutionala în Hotărârea nr. 27 din 22 iunie 2017 a constatat:

„55. În cauza Dragotoniș și Militaru-Pidhorni c. România (hotărâre din 24 mai 2007) Curtea Europeană a statuat: „Ca o consecință a principiului legalității condamnărilor, dispozițiile de drept penal sunt supuse principiului de strictă interpretare.”

56. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului (HCC nr. 21 din 22 iulie 2016).

84. Curtea menționează că organele de drept nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea laturii obiective a infracțiunii, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare. În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, făcând referire la jurisprudența Curții Europene, Curtea a statuat că: „Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (§ 63).”

14.11. Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 27 din 21 septembrie 2017 a stabilit: „45. Curtea subliniază că încriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră **clară, concisă și precisă** (HCC nr. 21 din 22 iulie 2016, § 54).

14.12. Curtea Constituțională în Hotărârea din 01 octombrie 2018, examinând excepția de neconstituționalitate a articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, a remarcat că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „urmări grave”, utilizată în articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. De asemenea, Curtea a observat că nici jurisprudența în materie nu a dezvoltat pentru noțiunea criticată un înțeles care să constituie un reper obiectiv în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acesteia. Din contra, ea a reținut că norma contestată îi acordă instanței

de judecată o marjă largă de discreție, fapt care a generat o practică judiciară neunitară.

14.13. Așadar, având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, destinatarul normei penale nu poate ști care este acțiunea/inacțiunea prohibită astfel încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale.

14.14. Din această perspectivă, Curtea a considerat că prevederile articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție.

14.15. Dispoziția articolul 307 Cod penal, prevede:

(1) Pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii.

(2) Aceeași acțiune:

c) soldată cu urmări grave.

14.16. Articolul 19 Cod penal (Infrațiunea săvârșită cu două forme de vinovăție): dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc **urmări mai grave** care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului, răspunderea penală pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, infracțiunea se consideră intenționată.

14.17. Articolul 77 Cod penal (Circumstanțele agravante): (1) La stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe agravante:

b) provocarea prin infracțiune **a unor urmări grave**;

14.18. Obiectul juridic special al infracțiunii la alin. (1) art. 307 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la înfăptuirea justiției.

14.19. Latura obiectivă a acestei infracțiuni constă în acțiunea de pronunțare a unei hotărâri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii.

14.20. Latura subiectivă a infracțiunii specificate la alin. (1) art. 307 Cod penal se caracterizează prin pronunțarea cu intenție a unei hotărâri, decizii, sentințe sau încheieri contrare legii. (*a se vedea Hotărârea Curții Constitutionale nr. 12 din 28 martie 2017*).

14.21. Infracțiune prevăzută de art. 307 al. (1) Cod penal este formală și se consumă din momentul emiterii hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii contrare legii.

14.22. Al. (2) lit. (c) a art. 307 Cod penal, înăsprește pedeapsa penală prin introducerea circumstanței agravante - **soldată cu urmări grave**.

14.23. Având în vedere prevederile dispoziției art. 19 Cod penal, conchidem ca art. 307 al. (2) lit. (c) Cod penal constituie o infracțiune săvârșită cu două forme de vinovăție, iar latura subiectivă în raport cu **urmarile grave** se caracterizează prin imprudentă.

14.24. Însă, Codul Penal, atât în partea generală cât și cea specială, nu dă definiție sintagmei „**urmări grave**”, așa cum, spre exemplu, legiuitorul a dat definiții noțiunilor de „proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale” stipulate în art. 126 Cod penal.

14.25. Nu este clar, ce consecințe de rezultat pot constitui „**urmări grave**”, asupra cărora relații sociale urmează să atenteze circumstanța agravantă – asupra obiectului generic art. 307 al. (1) Cod penal prevăzut de capitolul XIV, sau asupra altor relații sociale care nu sunt cuprinse de obiectul art. 307 al. (1) Cod penal?

- 14.26. Care este gradul de severitate a acestor **“urmari”** pentru a putea fi calificate ca **“grave”** si care sunt criteriile obiective de evaluare a lor?
- 14.27. **“Urmările grave”** trebuie sa fie formale sau materiale?
- 14.28. În raport cu cine urmeaza a fi apreciate **urmarile grave** - în raport cu partea vatamata, în raport cu alt participant la proces, sau în raport cu terța persoana.
- 14.29. Legiuitorul a lasat la discretia subiectiva a procurorului/judecatorului sa dea raspuns la întrebările sus-puse.
- 14.30. Expresia **“urmari grave”** acorda subiecților care aplica legea posibilitatea de a aprecia discreționar, subiectiv și de moment, atât natura urmarilor prejudiciabile, gradul de intensitate și severitate a acestora, cât și obiectul atentării.
- 14.31. Sub acest aspect Curtea Constituțională s-a expus în pct. 69 din Hotărîrea nr. 21 din 22 iulie 2016, „Or, interpretarea strictă a legii penale este un corolar direct al principiului legalității penale, a cărui valoare juridică este recunoscută atât în legislația națională, cât și în cea europeană. Art. 3 alin. (2) din Codul penal stabilește expres că „interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise, în caz contrar judecătorului i-ar reveni puterea de creare și legiferare a infracțiunilor”.
- 14.32. În toate cazurile, acuzarea este investită cu dreptul subiectiv de a aprecia natura **urmarilor grave si a celor deosebit de grave** și gradul de intensitate si severitate a acestora, drept ce contravine pct. 69 din Hotărîrea nr. 21 din 22 iulie 2016.
- 14.33. Procurorul, în procesul pendinte, califică ca **„urmări grave”** a infracțiunii revăzute la art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal drept: acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditînd înalta funcție de judecător, generînd o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național.
- 14.34. Din textul învinuirii observam că **„Urmările grave”** calificate de procuror nu sînt apreciate în raport cu victima în proces, ci mai degraba, în raport cu obiectul generic al art. 307 al. (1) Cod penal fara a indica partea vatamata prejudiciată. În

fine, doctrina indica ca urmarile grave ar trebui sa fie materiale, pe cand „urmarile grave” apreciate de procuror sunt formale, care în esență dublează obiectul generic a art. 307 al. (1) Cod penal (*clasificare facuta de Capitolul XIV Cod Penal*).

14.35. Criticele aduse sintagmei „**urmari grave**” sunt expuse si în Expertiza Codului penal al Republicii Moldova, realizată în cadrul Programului de cooperare al Consiliului Europei pentru consolidarea statului de drept.

14.36. Expertiza Codului penal al Republicii Moldova efectuată de către Vincent Coussirat-Coustere, disponibil: <http://cj.md/uploads/Expertiza-Codului-Penal-al-Republicii-Moldova-Franta.pdf>.

14.37. Expertiza Codului penal al Republicii Moldova efectuată de către Mariavaleria del Tufo, disponibil: <http://cj.md/uploads/Expertiza-Codului-penal-al-Republicii-Moldova-Italia.pdf>.

14.38. Expertul Vincent Coussirat- Coustere, aduce următoarele argumente:

- „Am arătat deja, cu o altă ocazie, că expresia „**urmări grave**” ar trebui evitată, fiind prea imprecisă.

- Totuși, expresia „**alte urmări grave**”, folosită pentru a descrie comportamentul incriminat, trebuie exclusă din acest capitol (articolele 181, 183 alin. (1), 184 alin. (2). Nu mai este necesar de a reaminti pericolul pe care îl prezintă această expresie imprecisă pentru principiul legalității și al previzibilității.

- De asemenea, nu vom reveni asupra necesității de a exclude expresiile „**urmări grave**”, „daune în proporții considerabile”, „daune în proporții mari”, întâlnite în articolele citate mai sus. Principiile legalității și previzibilității legii penale cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales că aceste expresii pot constitui cauza agravării răspunderii și, ca urmare, a pedepsei aplicate”.

14.39. Din aceste considerente, sintagma „**soldată cu urmari grave**” are o natura prea generală și nu poate fi interpretată strict, nu este cert definită, crează premise de

interpretare extensiva și defavorabilă persoanei, contrar prevederilor art. 3 al. (2) Cod Penal, produce un pericol real de instaurare a arbitrariului judiciar și nu satisface cerințele de claritate și previzibilitate, contrar prevederilor art. 1 al. (3); 22 și 23 a Constituției Republicii Moldova.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Efectuarea controlului constituționalității sintagmei „soldate cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, sub aspectul corespunderii prevederilor art. 1 al. (3), 22 și 23 din Constituția Republicii Moldova, care în opinia noastră este neconstituțională.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 15.11.2018

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

ÎNCHEIERE

19 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana,

instanța de judecată în componența:

președintele completului – Dodon Viorica,

judecători – Bațalai Igor, Paniș Alexei,

grefier – Dologan Dina,

cu participarea:

acuzatorului de stat – procurorului în Procuratura Anticorupție – Botnaru Ruslan,

inculpatului – Moraru Mihail,

avocatului – Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail,

examinând în ședință de judecată publică, cererea înaintată de avocatul Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza penală de învinuire a lui Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal,

constată:

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află cauza penală de învinuire a lui Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, dosar nr.1-84/2017 (22-1-1471-28022017).

În speță, inculpatului i se incriminează faptul că a acordat ajutor în vederea spălării banilor, prin pronunțarea cu bună-știință a unei hotărâri contrare Legii, ceea ce atestă imparțialitatea și incorectitudinea actului de justiție, prin înlăturarea obstacolele la realizarea infracțiunii de spălare de bani din Federația Rusă în alte state, caracterizată prin acordarea de asistență în vederea transferurilor de bani în sumă de 300 milioane dolari SUA, prin sistemul bancar al Republicii Moldova, prin intermediul instituției financiare BC „Moldindconbank” SA, de către persoane care știau ori trebuiau să știe că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau a deghiza originea ilicită a mijloacelor bănești, realizând o etapă componentă a procesului complex infracțional de spălare a banilor, care implică mai mulți actori din diferite state, acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generând o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național.

Astfel, inculpatul Moraru Mihail a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, după indicii calificativi, pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri contrare legii, soldată cu urmări grave.

În ședința de judecată, avocatul Habravan Andrei, care apără interesele inculpatului Moraru Mihail, a înaintat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea sintagmei „soldată cu urmări grave” din art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, prin prisma corespunderii ei prevederilor art.1 alin.(3), art.22 și art.23 din Constituția Republicii Moldova. Totodată, în temeiul art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală, a solicitat

34

suspendarea examinării cauzei de învinuire a lui Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

În motivarea cererii a indicat că, „urmările grave” din învinuirea dusă lui Moraru Mihail în cadrul procesului penal au fost calificate de către procuror ca acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generând o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național. Respectiv, Moraru Mihail este învinuit în baza unei norme de drept neconstituțională.

Inculpatul Moraru Mihail a susținut cererea înaintată de avocatul Habravan Andrei și a solicitat admiterea cererii.

Acuzatorul de stat, Botnaru Ruslan, a solicitat respingerea cererii înaintate de partea apărării și a comunicat instanței de judecată că, urmărire grave puse în sarcina inculpatului Moraru Mihail sunt descrise în actul de învinuire.

Studiind cererea formulată de partea apărării, analizând argumentele invocate de părți, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile Legii, completul consideră ca fiind întemeiată cererea înaintată de avocatul Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și care urmează a fi admisă, din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor art.(7) alin.(3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 Curtea Constituțională, a hotărât că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, **limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:** (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către

una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate;

- până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza penală menționată supra, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea întrunirii condițiilor menționate expres în hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, ori verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîntrunirii condițiilor menționate supra. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În parte ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că, în speță, avocatul Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail a invocat neconstituționalitatea sintagmei „soldată cu urmări grave” din art.307 alin.(2) lit.c.) din Codul penal, prevedere care se include în sfera de aplicabilitate a art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederile invocate de partea apărării, ca fiind neconstituționale, în mod cert urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, ori anume circumstanța agravantă „soldată cu urmări grave” este inclusă în învinuirea adusă lui Moraru Mihail, i se incriminează acestuia și anume circumstanța în cauză a dictat calificarea faptei lui Moraru Mihail conform alin.(2) art.307 din Codul penal, în detrimentul alin.(1) art.307 din Codul penal.

În partea ce ține de existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată remarcă faptul că, sintagma „soldată cu urmări grave” prevăzută la art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, nu a fost supusă verificării sub aspectul constituționalității normei date, nefiind dată o apreciere „urmărilor grave” în sensul art.307 din Codul penal.

Din aceste considerente, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite toate condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și că cererea înaintată în acest sens de către avocatul Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Totodată, admiterea cererii în cauză și sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, implică, în mod imperativ, prin prisma prevederilor art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală și a

prevederilor Hotărîrii nr.2 din 09 februarie 2016 adoptată de Curtea Constituțională, suspendarea judecării cauzei penale de învinuire a lui Habravan Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală și prevederilor Hotărîrii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016;

dispune:

Se admite cerere înaintată de avocatul Habravan Andrei, în interesele inculpatului Moraru Mihail, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

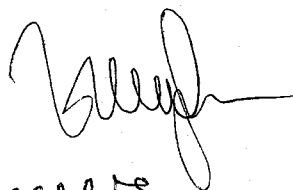
Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, a sintagmei „soldată cu urmări grave”, prin prisma corespunderii ei prevederilor art.(1) alin.(3) , art.22-23 din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea cauzei penale de învinuire a lui Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

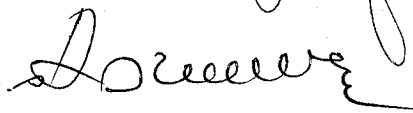
Se expediază Curții Constituționale sesizarea în cauza penală nr.1-84/2017 (22-1-1471-28022017), de învinuire a lui Moraru Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, pentru examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate.

Încheierea este definitivă.
președintele completului,
judecător -

judecători -

Dodon Viorica

Bațalai Igor

Paniș Alexei